

BOSANSKOHERCEGOVAČKI AUTO - MOTO KLUB

I N F O R M A C I J A

**O REGISTROVANIM/REGISTRIRANIM CESTOVNIM
MOTORNIM VOZILIMA U BOSNI I HERCEGOVINI U
PERIODU JANUAR/SIJEČANJ - DECEMBAR/PROSINAC
2024.**

Februar/veljača 2025. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	2
2. REGISTROVANA/REGISTRIRANA CESTOVNA MOTORNA I PRIKLJUČNA VOZILA U BIH	2
2.1. BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH CESTOVNIH MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA	2
2.1.1. STAROSNA STRUKTURA CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA	8
2.1.2. STRUKTURA CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA PREMA POGONSKOM GORIVU	11
2.2. BROJ PRVOREGISTROVANIH/PRVOREGISTRIRANIH CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA	13
2.3. STRUKTURA REGISTROVANIH CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA PREMA POJEDINIM BRENDOVIMA	14
3. ZAKLJUČAK	16

1. UVOD

Sektor za organizaciju pomoći na cesti, preventivu, obrazovanje i inovativnost Bosanskohercegovačkog auto - moto kluba (BIHAMK) sistematski prikuplja dostupne podatke iz oblasti saobraćaja/prometa, koristeći pri tome sve relevantne izvore sa ciljem pravovremenog i detaljnog informisanja/informiranja javnosti.

Postojanje različitih institucija sa podijeljenom nadležnosti u oblasti bezbjednosti/sigurnosti cestovnog saobraćaja/prometa otežava prikupljanje podataka, što svakako utiče na tačnost prezentiranih podataka. No, ipak cijenimo da unatoč mogućim nepreciznostima Informacija nudi značajne podatke za ukupno sagledavanje stanja bezbjednosti/sigurnosti cestovnog saobraćaja/prometa i kompletne saobraćajne slike u Bosni i Hercegovini.

2. REGISTROVANA/REGISTRIRANA CESTOVNA MOTORNA I PRIKLJUČNA VOZILA U BIH

2.1. BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH CESTOVNIH MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA

U protekloj 2024. godini u Bosni i Hercegovini ukupno je registrovano/registirano **1.295.224** cestovnih vozila, što u odnosu na 2023. godinu (**1.233.783** d/cv) predstavlja **povećanje od 61.441 vozila, odnosno od 4,98%**.

U tabeli 1. dati su uporedni podaci ukupnog broja registrovanih/registiranih cestovnih vozila po entitetima/distriktu za 2021; 2022; 2023; i 2024. godinu:

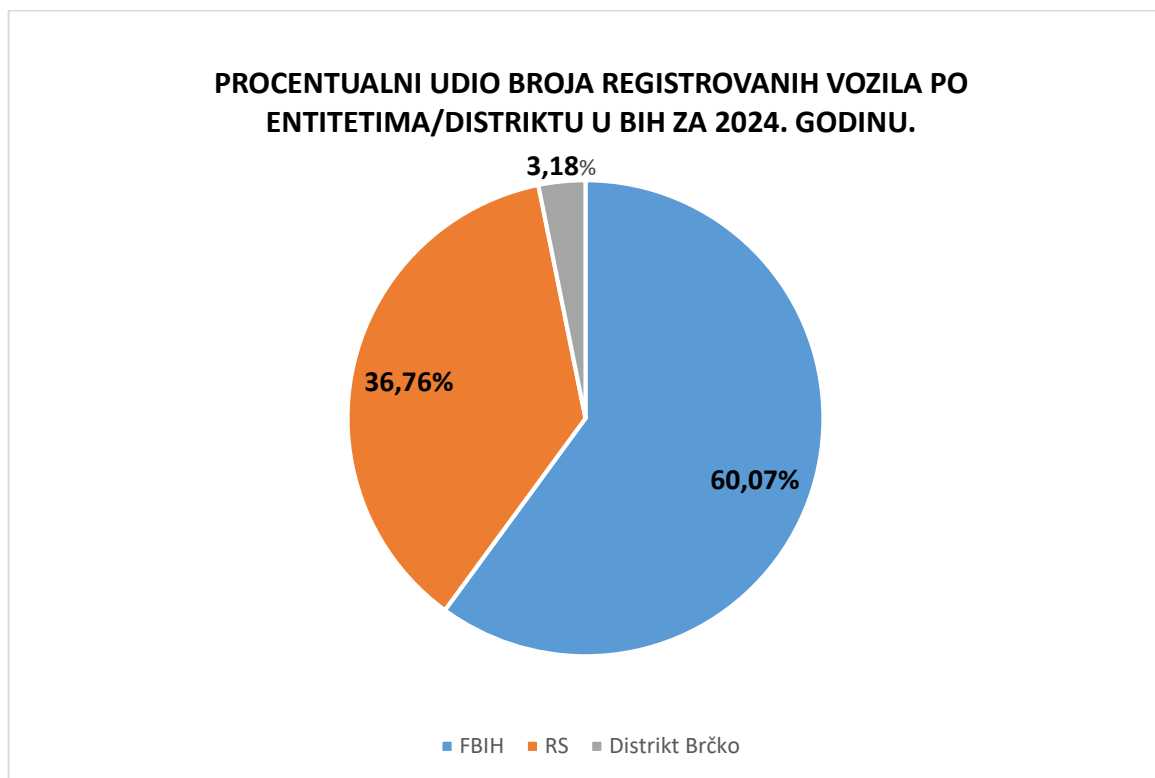
	Ukupan broj registrovanih vozila za 2021.	Ukupan broj registrovanih vozila za 2022.	Ukupan broj registrovanih vozila za 2023.	Ukupan broj registrovanih vozila za 2024.	Razlika u broju registrovanih vozila u % (2024. i 2023.)
Federacija BiH	690.600	707.521	740.101	777.993	+ 5,12 %
Republika Srpska	423.965	438.352	453.719	476.077	+ 4,93 %
Distrikt Brčko	38.178	38.885	39.963	41.154	+ 2,98 %
Ukupno u BiH	1.152.743	1.184.758	1.233.783	1.295.224	+ 4,98 %

Tabela 1. Ukupan broj registrovanih vozila za 2021; 2022; 2023; i 2024. godinu

Iz tabele 1. vidljivo je da je dugogodišnji trend porasta broja registrovanih/registriranih vozila, koji je pojavom pandemije COVID-19 tokom 2020. godine zaustavljen uz značajno smanjenje broja registrovanih/registriranih vozila, nastavljen naredne četiri godine, ovog puta uz stopu povećanja od **4,98%** u odnosu na **2023. godinu**.

Prema iznad navedenim podacima vidljivo je da je u 2024. godini u Federaciji BiH ukupno registrovano/registrirano **777.993** cestovnih motornih i priključnih vozila ili **60,07%** od ukupnog broja registrovanih/registriranih cestovnih vozila na području BiH, u Republici Srpskoj **476.077** ili **36,76%** od ukupnog broja registrovanih/registriranih cestovnih vozila na području BiH, dok je u Distriktu Brčko registrovano/registrirano ukupno **41.154** cestovnih vozila ili **3,18%** od ukupnog broja registrovanih/registriranih cestovnih vozila na području BiH.

Na dijagramu 1. dat je prikaz procentualnog udjela broja registrovanih/registriranih vozila po entitetima/distriktu u ukupnom broju registrovanih/registriranih cestovnih motornih i priključnih vozila u BiH za proteklu 2024. godinu.

Dijagram 1. Procentualno učešće broja registrovanih/registriranih vozila pojedinih entiteta/distrikta u ukupnom broju registrovanih/registriranih cestovnih motornih i priključnih vozila za 2024. godinu

U tabeli 2. prikazani su podaci o broju registrovanih/registriranih vozila po područjima i kategorijama vozila za 2024. godinu:

	Putnička /osobna mv	Mopedi i motocikli	Autobusi	Teretna vozila	Ostalo	Ukupan broj za 2024.
Federacija BiH	669.700	16.137	2.751	57.299	32.106	777.993
Republika Srpska	391.484	10.833	1.496	43.388	28.876	476.077
Distrikt Brčko	33.808	1.098	66	3.705	2.477	41.154
Ukupno u BiH	1.094.992	28.068	4.313	104.392	63.459	1.295.224

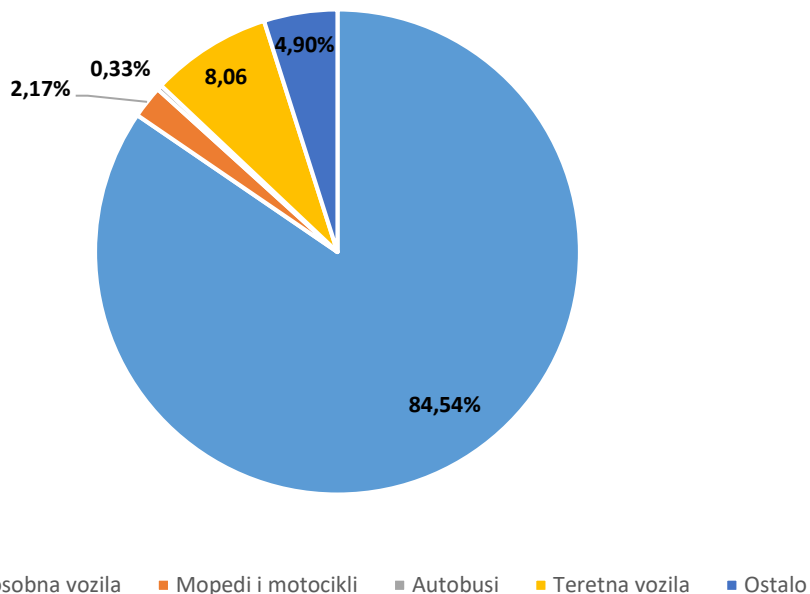
Tabela 2. Ukupan broj registrovanih/registriranih motornih vozila po područjima i kategorijama za 2024. godinu

Posmatrajući podatke navedene u tabeli 3. vidljivo je da od ukupnog broja registrovanih/registriranih motornih i priključnih vozila najveći procenat zauzimaju putnička/osobna motorna vozila:

KATEGORIJA MOTORNIH VOZILA	BROJ VOZILA	PROCENAT (%)
Putnička/osobna vozila	1.094.992	84,54%
Mopedi i motocikli	28.068	2,17%
Autobusi	4.313	0,33%
Teretna vozila	104.392	8,06%
Ostalo	63.459	4,90%

Tabela 3. Procentualno učešće registrovanih/registriranih vozila u BiH u 2024. godini po kategorijama

PROCENTUALNI PRIKAZ UDJELA POJEDINIH KATEGORIJA VOZILA U BIH ZA 2024. GODINU

Dijagram 2. Procentualni prikaz udjela pojedinih kategorija vozila u BiH za 2024. godinu

Detaljan prikaz broja registrovanih/registriranih motornih i priključnih vozila po kategorijama i po kantonima/županijama u FBiH u 2024. godini dat je u tabeli 4.

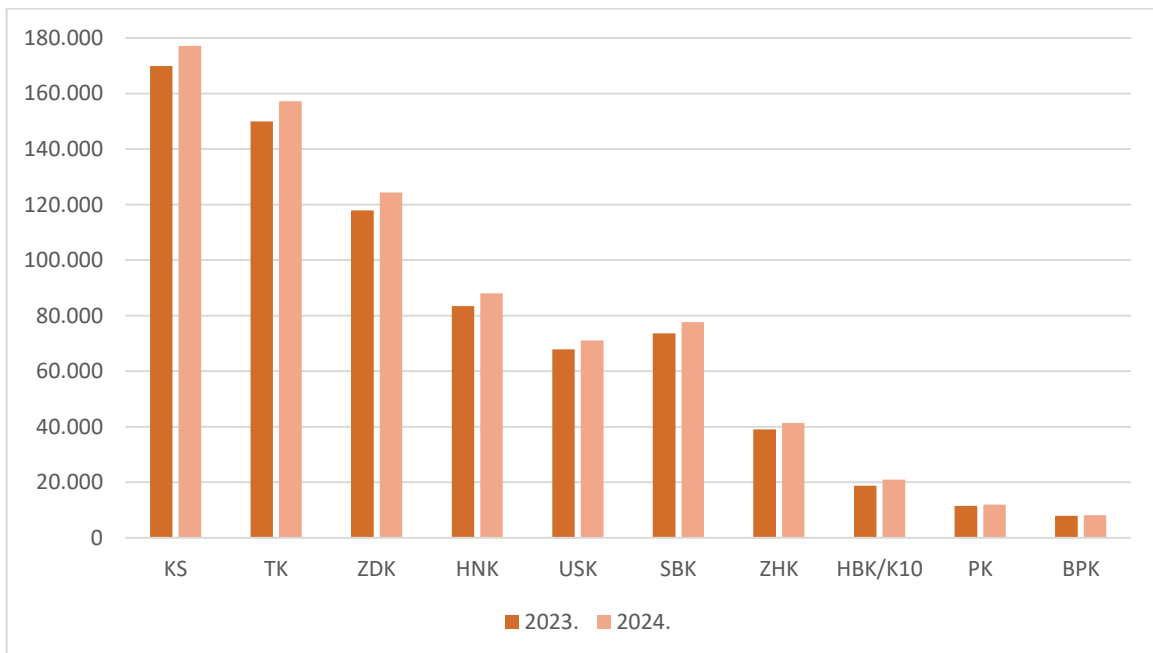
KANTON	Putnička/ osobna mv	Mopedi i motocikli	Autobusi	Teretna vozila	Ostalo	Ukupno
KS	158.658	3.464	412	10.686	3.888	177.108
TK	135.161	3.208	587	10.343	7.944	157.243
ZDK	106.719	2.557	436	8.984	5.629	124.325
HNK	75.830	1.986	341	7.687	2.163	88.007
USK	60.795	1.667	207	3.792	4.695	71.156
SBK	65.800	1.438	352	6.067	3.976	77.633
ZHK	33.152	564	80	6.044	1.567	41.407
HBK/K10	16.790	379	284	2.459	1.012	20.924
PK	9.368	772	27	849	993	12.009
BPK	7.427	102	25	388	239	8.181
UKUPNO FBiH	669.700	16.137	2.751	57.299	32.106	777.993

Tabela 4. Detaljan prikaz broja registrovanih cestovnih motornih i priključnih vozila po kategorijama i kantonima/županijama u FBiH za 2024.godinu

Prikaz ukupnog broja registrovanih/registriranih vozila po kantonima u FBiH za 2024. godinu sa uporednim podacima za 2023. godinu dat je u tabeli 5. i dijagramu 3.

KANTON	Ukupan broj reg.vozila u 2023. godini	Ukupan broj reg.vozila u 2024. godini	Razlika %
KS	169.935	177.108	+ 4,22%
TK	149.965	157.243	+ 4,85%
ZDK	117.906	124.325	+ 5,44%
HNK	83.493	88.007	+ 5,41%
USK	67.879	71.156	+ 4,83%
SBK	73.607	77.633	+ 5,47%
ZHK	39.110	41.407	+ 5,87%
HBK/K10	18.790	20.924	+ 11,36%
PK	11.503	12.009	+ 4,40%
BPK	7.913	8.181	+ 3,39%
UKUPNO FBiH	740.101	777.993	+ 5,12%

Tabela 5. Prikaz broja registrovanih cestovnih vozila po kantonima/županijama u FBiH za 2024. godinu sa uporednim podacima za 2023. godinu

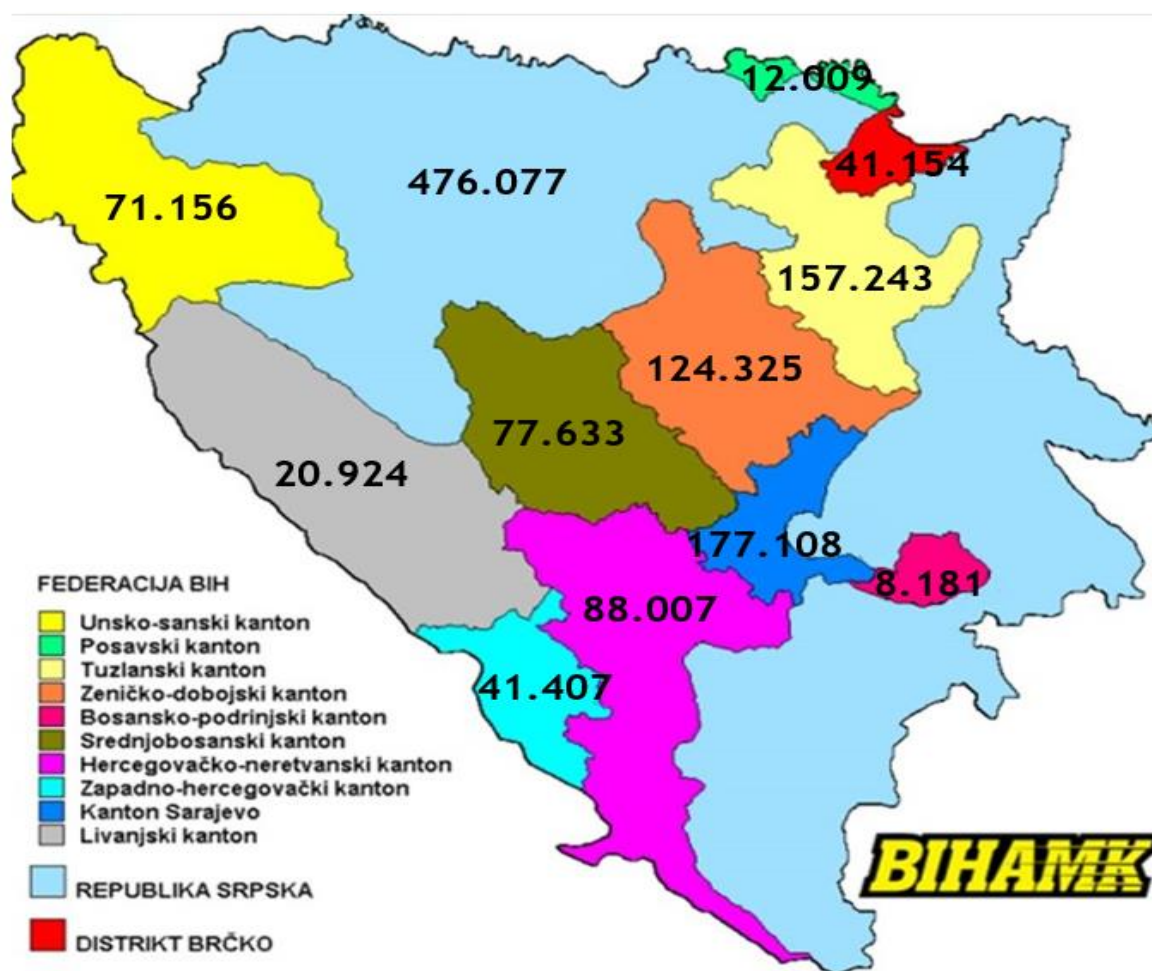

Dijagram 3. Grafički prikaz broja registrovanih cestovnih vozila po kantonima/županijama u FBiH za 2024. godinu sa uporednim podacima za 2023. godinu

Nakon 2020. godine u kojoj je dugogodišnji trend porasta broja registrovanih/registriranih vozila zaustavljen u svim kantonima/županijama, ponovni rast nastavljen je i naredne četiri godine.

Ukoliko uporedimo podatke o registrovanim/registriranim motornim i priključnim vozilima po kantonima/županijama za 2023. i 2024. godinu, uočit ćemo da je 2024. godine došlo je do rasta broja registrovanih/registriranih motornih vozila u odnosu na 2023. godinu, što je bio scenario i prethodnih godina u smislu rasta broja m/v. Najveći porast broja vozila primjetan je u Kantonu 10 (11,36%), Zapadnohercegovačkom kantonu (5,87%), Srednjobosanskom kantonu (5,47%) i u Zeničko-dobojskom kantonu (5,44%) dok ukupan procenat porasta broja registrovanih/registriranih vozila u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 5,12%.

Radi boljeg pregleda podataka koji su predstavljeni u tabelama 1 i 4, na slici 1 predstavljen je ukupan broj registrovanih/registriranih cestovnih vozila po entitetima/distriktu, kao i kantonima/županijama u Federaciji BiH.

Slika 1. Prikaz ukupnog broja registrovanih/registriranih cestovnih vozila po entitetima/distriktu i kantonima/županijama u FBiH u 2024. godini

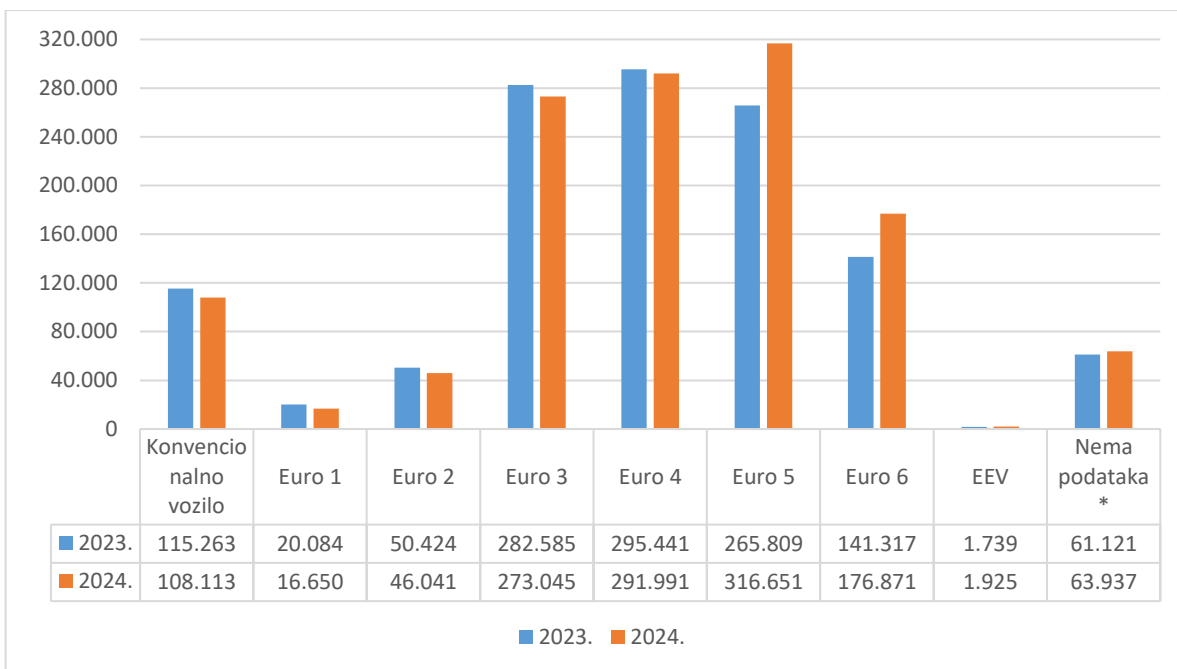
2.1.1. STAROSNA STRUKTURA CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA

Detaljnou analizom dostupnih statističkih podataka uočeno je da su ekonomska kriza, nagli porast cijena polovnih automobila, te usporeni procesi proizvodnje i isporuke novih vozila značajno uticali na povećanje prosječne starosti motornih vozila u našoj zemlji. Prema tim podacima, **prosječna starost motornih vozila u Bosni i Hercegovini u 2024. godini iznosi 17 godina**, koja odgovara prosječnoj godini proizvodnje 2007, što znači da je **prosječna starost ostala ista, odnosno nepromijenjena u odnosu na prethodnu, 2023. godinu.**

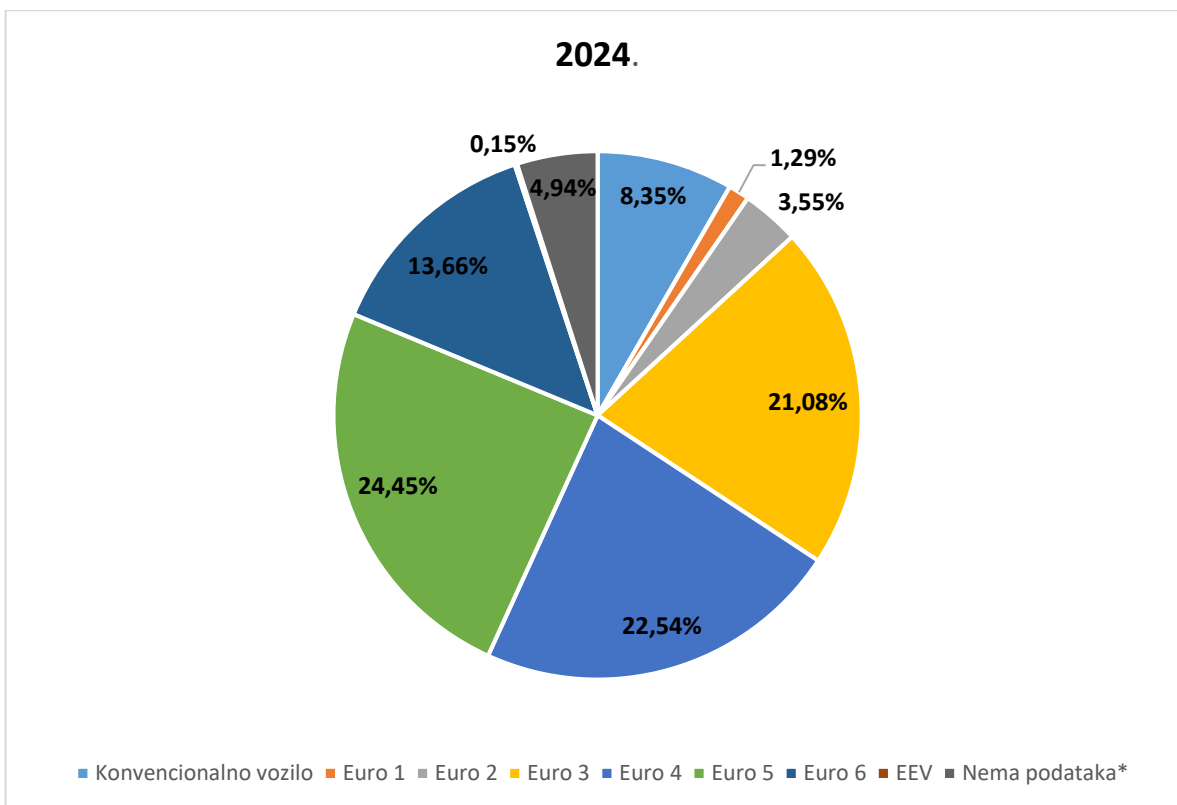
U sljedećoj tabeli dat je broj registrovanih/registiranih cestovnih motornih vozila u Bosni i Hercegovini prema Euro standardima za 2024. godinu:

Euro standard	Godište vozila (prema euro normi)	Broj vozila u 2023. godini	Broj vozila u 2024. godini	Procentualno učešće broja vozila prema Euro standardu u ukupnom broju reg. vozila u 2024. godini
Konvencionalno vozilo	Do 1991.	115.263	108.113	8,35%
Euro 1	1992. - 1996.	20.084	16.650	1,29%
Euro 2	1996. - 2000.	50.424	46.041	3,55%
Euro 3	2000. - 2005.	282.585	273.045	21,08%
Euro 4	2005. - 2009.	295.441	291.991	22,54%
Euro 5	2009. - 2014.	265.809	316.651	24,45%
Euro 6	2014. -	141.317	176.871	13,66%
EEV	Prijelazni standard između Euro 5 i Euro 6	1.739	1.925	0,15%
Nema podataka*	Nisu uneseni u statističku bazu	61.121	63.937	4,94%
UKUPNO		1.233.783	1.295.224	100%

Tabela 6. Usporedni podaci broja registrovanih vozila u BiH prema Euro standardima za 2023. i 2024. godinu

Dijagram 4. Grafički prikaz broja registrovanih vozila u BiH prema Euro standardima za 2023. i 2024. godinu

Dijagram 5. Procentualni prikaz registrovanih vozila u BiH prema Euro standardima za 2024. godinu

Analizom podataka iz tabele 6 može se uočiti promjena u strukturi voznog parka u Bosni i Hercegovini tokom 2024. godine. **Prema novim podacima, više od 8% registrovanih vozila još uvijek čine konvencionalna vozila (starija od 1991. godine), dok se vozila sa Euro 1, Euro 2 i Euro 3 normama i dalje drže u značajnom procentu ukupnog voznog parka.**

Za 2024. godinu, broj vozila sa Euro 3 motorom čini 21,08%, dok vozila sa Euro 4 motorima čine 22,54% ukupnog broja registrovanih vozila. Na osnovu ovih podataka, može se primijetiti da je gotovo polovinu voznog parka još uvijek sa motorima Euro 3 i Euro 4, što ukazuje na potrebu za daljim unapređenjem ekoloških standarda vozila.

Međutim, što se tiče modernizacije voznog parka, vidljiv je značajan porast broja vozila sa Euro 5 i Euro 6 motorima, koja zajedno čine oko 38% ukupnog broja registrovanih vozila. Tako, broj vozila sa Euro 5 motorima je porastao sa 265.809 u 2023. na 316.651 u 2024. godini, dok broj vozila sa Euro 6 motorima također bilježi porast sa 141.317 na 176.871 vozila, čime se potvrđuje trend smanjenja udjela starijih vozila.

Posebno se izdvaja i postojanje vozila sa EEV (Enhanced Environmentally Friendly Vehicle) normom, koja čine samo 0,15% ukupnog broja vozila. Ovaj prijelazni standard između Euro 5 i Euro 6 ukazuje na napore u tranziciji ka ekološki prihvatljivijem voznom parku.

Na kraju, oko 5% registrovanih vozila spada u kategoriju "Nema podataka", što znači da podaci nisu uneseni u statističku bazu podataka. Ovaj fenomen je zabilježen i prošle godine, što može ukazivati na određene nedostatke u unosu podataka. Zbog toga su moguće blage nepreciznosti u podacima sadržanim u informacijama, ali se oni i dalje smatraju relevantnim i dovoljno tačnim za analizu i uvid u trenutnu saobraćajnu sliku u Bosni i Hercegovini.

Iznad navedeni podaci ukazuju na značajnu zastupljenost starijih vozila u voznom parku Bosne i Hercegovine, što može imati uticaj na aspekte poput sigurnosti saobraćaja, energetske efikasnosti i usklađenosti sa savremenim ekološkim normama.

2.1.2. STRUKTURA CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA PREMA POGONSKOM GORIVU

U narednoj tabeli prikazan je broj registrovanih vozila prema vrsti pogonskog goriva:

Vrsta goriva	Broj vozila	Procenat
Dizel	960.946	74,1915%
Benzin	292.664	22,5956%
Biodizel	177	0,0137%
LPG	23	0,0018%
CNG	216	0,0167%
Električna vozila	763	0,0589%
Hidrogen	1	0,0001%
Benzin/CNG	231	0,0178%
Benzin/električni	4.350	0,3358%
Benzin/električni/CNG	4	0,0003%
Benzin/električni/LPG	7	0,0005%
Benzin/LPG	34.262	2,6453%
Dizel/CNG	12	0,0009%
Dizel/električni	1.565	0,1208%
Dizel/LPG	3	0,0002%
Ukupno	1.295.224	100%

Tabela 7. Broj registrovanih vozila u BiH prema vrsti goriva u 2024. godini ¹

Analizom podataka iz tabele 7, vidljivo je da 74,19% registrovanih vozila u Bosni i Hercegovini koristi dizel kao pogonsko gorivo, što čini dominantni udio u voznom parku. Benzin je drugi najzastupljeniji izvor pogonskog goriva, sa 22,59% vozila koji ga koriste, dok vozila na biodizel čine svega 0,0137%.

Vozila koja koriste LPG (tečni naftni plin) čine 0,0018%, a CNG (komprimirani prirodni plin) zauzima 0,0167% ukupnog broja vozila. Električna vozila čine 0,0589%, dok je broj vozila na hidrogen izuzetno mali, s udjelom od 0,0001%. Kombinacije različitih vrsta goriva također imaju svoj udio u voznom parku. Vozila sa kombinacijom benzin/CNG čine 0,0178%, dok je broj vozila sa kombinacijom benzin/električni 0,3358%.

¹ BIHAMK zadržava pravo na eventualne nepreciznosti u prezentiranim podacima, s obzirom na izazove u prikupljanju i unosu istih za određeni broj vozila. Zbog činjenice da pojedini nisu uneseni u statističku bazu, moguća su blaga odstupanja u prikazanim informacijama.

Također, broj vozila koja koriste kombinacije benzin/električni/CNG, benzin/električni/LPG, i benzin/LPG iznosi 0,0003%, 0,0005% i 2,64%, respektivno. Kombinacije dizel/CNG, dizel/električni i dizel/LPG zauzimaju 0,0009%, 0,1208% i 0,0002%.

Ukupno, podaci za 1.295.224 registrovana vozila u Bosni i Hercegovini ukazuju na dominaciju vozila koja koriste dizel i benzin kao pogonska goriva, dok udio vozila sa alternativnim gorivima (poput električnih vozila, CNG-a i LPG-a) ostaje vrlo nizak za sve alternativne kategorije.

Iako dominacija vozila na dizel i benzin ostaje vrlo izražena, sa ukupno 74,19% vozila na dizel i 22,59% na benzin, pozitivne promjene su ipak vidljive. **Naime, broj električnih vozila porastao je sa 453 prošle, na 763 u 2024. godini, što ukazuje na blagi, ali važan pomak ka ekološki prihvatljivijim opcijama.** Iako električna vozila čine svega 0,0589% ukupnog voznog parka, ovaj porast pokazuje da postoji rastući interes i potencijal za razvoj tržišta električnih vozila u Bosni i Hercegovini.

S obzirom na trenutnu zastupljenost dizel vozila, koja i dalje čine dominantan udio, situacija nije potpuno zadovoljavajuća, naročito u kontekstu globalnih nastojanja da se smanji emisija CO₂ i prelaz na održivija goriva. Međutim, pomaci su primjetni i važno je da se ovaj trend nastavi. Uvođenje novih standarda i stimulacija za kupovinu vozila na alternativna goriva, kao i dalji razvoj infrastrukture za električna vozila, mogli bi značajno ubrzati proces prelaska na zeleniju mobilnost.

Kombinacije goriva, poput benzin/električni i dizel/električni, također ukazuju na razvoj hibridnih rješenja koja bi mogla igrati ključnu ulogu u smanjenju emisija štetnih plinova i smanjenju zavisnosti od fosilnih goriva. Iako ovi udjeli još uvijek predstavljaju manji procenat ukupnog voznog parka, pokazatelji za budućnost su obećavajući.

Konačno, iako trenutni podaci ukazuju na značajnu dominaciju konvencionalnih goriva, smanjenje njihove upotrebe, kao i dalji porast alternativnih goriva, mogu značajno doprinijeti očuvanju životne sredine i dugoročno održivom razvoju saobraćajnog sistema u Bosni i Hercegovini. Ovi podaci pružaju temelj za donošenje budućih strateških odluka koje će omogućiti smanjenje ekološkog otiska saobraćaja i podsticanje zelene transformacije saobraćajnog sistema.

2.2. BROJ PRVOREGISTROVANIH/PRVOREGISTRIRANIH CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA

U prvoregistrovana/prvoregistrirana cestovna vozila spadaju sva vozila (nova i uvezena rabljena) koja su u toku 2024. godine prvi put registrovana/registrirana na području BiH. Prikaz navedenog dat je u tabeli ispod.

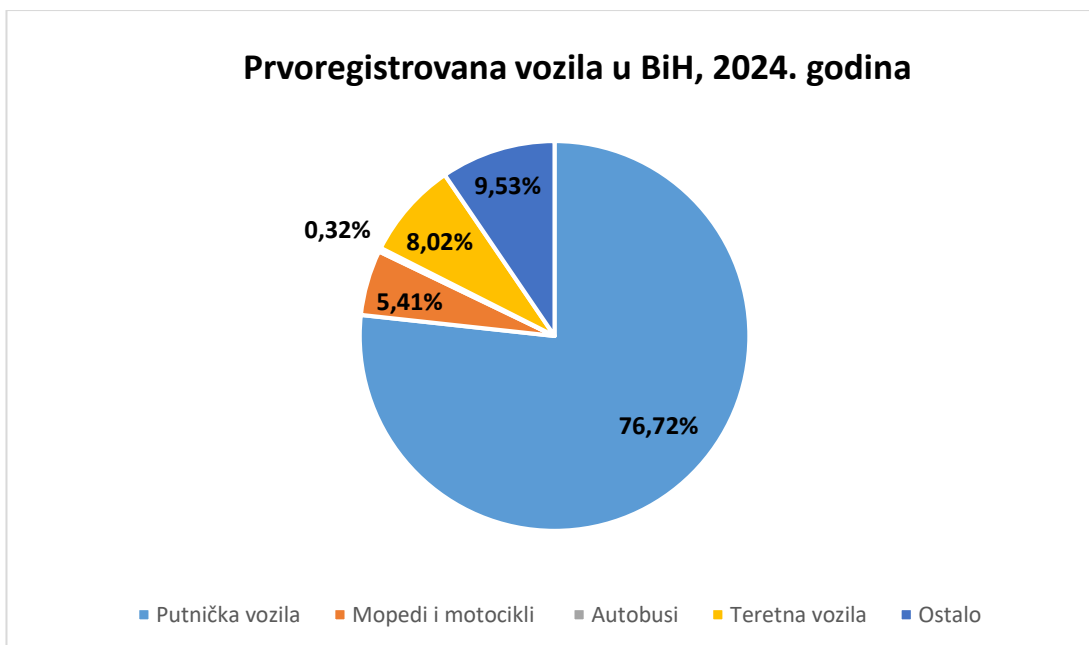
KATEGORIJA	Broj prvoregistrovanih vozila u 2024. godini	Procentualni udio u ukupnom broju prvoregistrovanih vozila
Putnička vozila	84.340	76,72%
Mopedi i motocikli	5.947	5,41%
Autobusi	356	0,32%
Teretna vozila	8.812	8,02%
Ostalo	10.471	9,53%
UKUPNO	109.926	100%

Tabela 8. Podaci o ukupnom broju prvi put registrovanih vozila u BiH za 2024. godinu po kategorijama

Prema podacima iz tabele 8, odnosno prema podacima za 2024. godinu, u Bosni i Hercegovini je prvi put registrovano 109.926 cestovnih motornih vozila, što predstavlja 8,49% od ukupnog broja registrovanih vozila u Bosni i Hercegovini za ovu godinu. Od toga, najzastupljenija kategorija su putnička vozila, koja čine 76,72% od ukupnog broja prvoregistrovanih vozila, sa 84.340 vozila.

U poređenju sa drugim kategorijama, mopedi i motocikli čine 5,41%, odnosno 5.947 vozila, dok teretna vozila zauzimaju 8,02% sa 8.812 prvoregistrovanih vozila. Autobusi čine najmanji udio od svega 0,32%, sa 356 prvoregistrovanih vozila. Kategorija "Ostalo", koja obuhvata različite vrste vozila, zauzima 9,53% sa 10.471 vozilom.

Upoređujući podatke za 2024. godinu sa prethodnim godinama, vidljiv je stabilan broj prvoregistrovanih vozila, sa dominantnim udjelom putničkih vozila, što ukazuje na kontinuiran interes za individualnu mobilnost. Također, specifična zastupljenost teretnih vozila i mopeda/motocikala može ukazivati na razvoj određenih sektora, poput transporta i logistike.

Dijagram 6. Grafički prikaz procentualnog udjela pojedinih kategorija vozila u ukupnom broju prvoregistrovanih/prvoregistriranih cestovnih vozila 2024. godine

2.3. STRUKTURA REGISTROVANIH CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA PREMA POJEDINIM BRENDOVIMA

U nastavku je prikazana struktura registrovanih cestovnih motornih vozila prema pojedinim brendovima u Bosni i Hercegovini. Podaci ukazuju na raspodjelu vozila prema markama i njihov udio u ukupnom broju registrovanih vozila.

BRAND VOZILA	BROJ REGISTROVANIH VOZILA	%
Škoda	101.178	7,81%
Volkswagen	390.710	30,17%
Toyota	18.966	1,46%
Hyundai	8.249	0,64%
Renault	69.641	5,38%
Mercedes	89.228	6,89%
Citroen	39.826	3,07%
Opel	73.673	5,69%
Audi	79.340	6,13%
Peugeot	79.739	6,16%
BMW	32.003	2,47%
Volvo	11.762	0,91%
Ostali (ili podatak nije pripisan)	300.909	23,23%
UKUPNO	1.295.224	100%

Tabela 9. Broj registrovanih vozila prema brendovima vozila u BiH u 2024. godini

Analiza tabele 9 jasno pokazuje da je brend Volkswagen najzastupljeniji na tržištu Bosna i Hercegovine, sa udjelom od 30,17% u ukupnom broju registrovanih vozila, što ga čini dominantnim brendom. Drugi po zastupljenosti je brend Škoda, sa 7,81% svog udjela, dok je Mercedes treći, sa udjelom od 6,89%. Ostali brendovi kao što su Opel, Audi, Peugeot i Renault imaju značajnu prisutnost na tržištu, sa udjelima od 5,69%, 6,13%, 6,16% i 5,38% respektivno. BMW (2,47%), Citroen (3,07%), i Volvo (0,91%) čine manji udio u našoj zemlji.

S obzirom na ove podatke, jasno je da među registrovanim vozilima u Bosni i Hercegovini dominira nekoliko ključnih brendova, dok ostali brendovi čine manji udio. Podaci o "ostalima" (23,23%) uključuju različite marke vozila koje zajedno imaju značajnu prisutnost na tržištu.

3. ZAKLJUČAK

Iako su moguće blage nepreciznosti u prezentiranim podacima, oni ipak predstavljaju dobar reprezent trenutne situacije u našem saobraćajnom sistemu i omogućavaju korisne uvide za dalji razvoj i unapređenje saobraćajne infrastrukture i saobraćajnog sistema.

Analizirajući i upoređujući podatke o registrovanim/registriranim vozilima u BiH u 2024. godini sa podacima iz prethodnih godina, primjećujemo da je nakon 2020. godine u kojoj je dugogodišnji trend porasta broja registrovanih/registriranih vozila zaustavljen u svim kantonima/županijama, **ponovni rast nastavljen je naredne četiri godine uključujući i 2024. godinu. Tako 2024. godine porast u odnosu na 2023. godinu iznosi 4,98%.**

Detaljnijom analizom dobijenih podataka uočili smo da je ekonomska kriza, usporene procedure proizvodnje i isporuke novih automobila, kao i uvođenje novih propisa o uvozu cestovnih motornih vozila, umnogome uticalo na starosnu strukturu voznog parka u našoj zemlji.

Na osnovu sprovedene analize podataka o registrovanim vozilima u Bosni i Hercegovini za 2024. godinu, jasno je da se nastavlja trend rasta broja registrovanih vozila, koji je započeo nakon 2020. godine, kada je došlo do zastoja. Porast broja vozila u 2024. godini u odnosu na prethodnu iznosi 4,98%. Ipak, uočava se da **broj registrovanih vozila ne prati u potpunosti ekološke i tehnološke standarde koji su potrebni za održivu budućnost saobraćaja.**

Podaci pokazuju da je u Federaciji BiH registrovano 777.993 vozila, što čini 60,07% od ukupnog broja vozila u zemlji, dok je u Republici Srpskoj registrovano 476.077 vozila (36,76%), a u Distriktu Brčko 41.154 vozila (3,18%). Najveći procenat registrovanih vozila čine putnička vozila.

Kada analiziramo registrovana vozila po kantonima, vidi se da je u 2024. godini došlo do rasta broja vozila u gotovo svim kantonima u Federaciji. Najveći porast zabilježen je u Kantonu 10 (11,36%), Zapadnohercegovačkom kantonu (5,87%), Srednjobosanskom kantonu (5,47%) i Zeničko-dobojskom kantonu (5,44%). Ukupan porast u Federaciji Bosne i Hercegovine iznosi 5,12%.

Prosječna starost motornih vozila u BiH iznosi 17 godina, što ukazuje na značajnu zastupljenost starijih vozila na našim cestama.

Osim toga, više od 8% registrovanih vozila još uvijek čine konvencionalna vozila proizvedena prije 1991. godine, dok vozila sa Euro 3 motorima čine 21,08%, a vozila sa Euro 4 motorima 22,54% ukupnog broja vozila. Iako se broj vozila sa višim Euro standardima, kao što su Euro 5 i Euro 6, povećava (oko 38% ukupnog voznog parka), njihova zastupljenost još uvijek nije dovoljna za značajnije smanjenje emisije štetnih gasova odnosno ne povećava se istim intenzitetom kako raste ukupan broj vozila u našoj zemlji.

Za dalju modernizaciju voznog parka važno je da se nastavi trend prelaska na vozila sa višim ekološkim normama. S obzirom na trenutno stanje, gdje je 74,19% vozila na dizel, 22,59% na benzin, a manji udio čine vozila na alternativna goriva, treba uložiti dodatne napore u promociju takvih vozila, kao i razvoj infrastrukture za električna vozila. Trenutni trend hibridnih vozila, koja kombinuju benzin ili dizel sa električnim pogonom, također predstavlja obećavajuću mogućnost za smanjenje emisija štetnih gasova.

Zanimljivo je da je broj prvoregistrovanih vozila u 2024. godini iznosi 109.926, što čini 8,49% od ukupnog broja registrovanih vozila. Najveći udio prvoregistrovanih vozila čine putnička vozila, sa udjelom od 76,72% od ukupnog broja prvoregistrovanih vozila.

Zaključno, iako je broj registrovanih vozila u Bosni i Hercegovini u porastu, s obzirom na starosnu strukturu i dominantnu upotrebu konvencionalnih goriva, potrebno je ulagati u unapređenje ekoloških standarda vozila i podršku prelasku na održivija goriva. Uvođenjem novih propisa i podsticajnih mjera, kao i razvojem infrastrukture za električna vozila, Bosna i Hercegovina može ubrzati zelenu transformaciju svog saobraćajnog sistema, čime bi se značajno smanjile emisije CO₂ i doprinijelo održivom razvoju saobraćaja.

*Sektor za organizaciju pomoći na cesti,
preventivu, obrazovanje i inovativnost*